

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

И.в. Директори Институти фалсафа,
сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи
А. Баҳоваддинови АМИТ,
д.и.ф., профессор Зиёӣ Х.М.

«05» феврал/соли 2024

Хулосаи

шубъаи ҳуқуқи давлатии Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ба рисолаи номзодии Акмалзода Нодирхон Носир дар мавзӯи «Азониҳудкунӣ ва исрофкорӣ: ҷанбаҳои ҳуқуқӣ-ҷиноятӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроии ҷазои ҷиноятӣ (илмҳои ҳуқуқшиносӣ)

Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия.

Диссертатсияи Акмалзода Нодирхон Носир дар мавзӯи «Азониҳудкунӣ ва исрофкорӣ: ҷанбаҳои ҷиноятӣ-ҳуқуқӣ», барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроии ҷазои ҷиноятӣ омода шудааст. Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқот бо шиносномаи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроии ҷазои ҷиноятӣ, бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 сентябри соли 2021 №7 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Алоқамандии мавзӯи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ.

Таҳқиқоти диссертатсионӣ дар доираи мавзӯи кори илмӣ-таҳқиқотии шубъаи ҳуқуқи давлатии Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқ ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон: «Сиёсати ҷиноии Тоҷикистони муосир барои солҳои 2017-2021» омода гардидааст.

Баъд аз ба даст овардани Истиқлолияти давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ислоҳотҳои кулл дар муносибатҳои ҷамъиятӣ, бахусус муносибатҳои молу мулкӣ ба вуҷуд омад. Аз ҷумла, иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз шакли яғонаи давлатӣ, яъне иқтисодиёти

нақшавӣ ба иқтисодиёти бозаргонӣ нигаронида шуда, давлат дар ҳама самт аз сиёсати пӯшида ба сиёсати дарҳои кушод гузашт.

Тибқи меъёрҳои Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тоҷикистон давлати иқтисодӣ буда, барои ҳар як инсон шароити зиндагии арзанда ва инкишофи озодонаро фароҳам меорад. Ҳаёт, кадр, номус ва дигар ҳуқуқҳои фитрии инсон дахлнопазиранд. Ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрвандро давлат эътироф, риоя ва ҳифз менамояд.

Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар баробари ҳуқуқҳои асосии шаҳрвандон ҳуқуқ ба моликиятро мустақкам кардааст. Мутобиқи м. 32 Конститутсия ҳар кас ҳақ дорад соҳиби моликият ва мерос бошад. Давлат ҳифзи баробари ҳамаи шаклҳои моликият, аз ҷумла моликияти хусусиро кафолат медиҳад (м.12. Конститутсияи ҚТ).

Пӯшида нест, ки амнияти иқтисодӣ ҳамчун ҷузъи калидии амнияти миллӣ ба ҳисоб рафта, костаҳои он ба тамоми соҳаҳои хоҷагии халқ таъсири манфӣ мерасонад ва манфиатҳои иқтисодии шахс, ҷамъият ва давлатро маҳдуд месозад. Ҳимояи муносибатҳои ҷамъиятии молумулкӣ яке аз асосҳои устувори таъминоти муътадили амали иқтисодиёти давлат ба шумор меравад.

Тавре Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми худ ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 декабри соли 2022 «Дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷии ҷумҳурӣ» иброз намуданд, барои нигоҳ доштани рушди босуботи иқтисодӣ, таъмин намудани устувори молияи давлат, афзоиши даромад ва баланд бардоштани самаранокии буҷет заминаи зарурии қонунгузорӣ фароҳам оварда шуда, корҳо дар самти мукамал гардонидани низоми миллии молия ва андоз идома дорад.

Бинобар ин, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади таъмини амнияти иқтисодӣ миллӣ асосҳои устувори ҳуқуқӣ ва таҷрибаи ҳуқуқтатбиқкунии муайян мавҷуд буда, ин раванд, аз ҷумла тавассути амалигардонии чораҳои ҳуқуқи ҷиноятӣ, ҳамчун роҳҳои ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои шаҳрвандон, манфиатҳои ҷамъият ва давлат аз таҷовузҳои ҷиноятӣ, татбиқ карда мешавад.

Боиси тазаккур аст, ки беш аз нисфи ҷиноятҳои дар Ҷумҳурии Тоҷикистон содиршаванда ба ҷиноятҳо ба муқобили моликият мансуб буда, ҷиноятҳои тасарруф қисми асосии онро ташкил медиҳанд. Новобаста аз он ки дар доираи ҷиноятҳои ба тасарруфи молу мулкӣ ғайр алоқаманд теъдоди содиршавии ҷинояти азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ нисбатан кам ба қайд гирифта шавад ҳам, вале бинобар бо чунин роҳ

бештар тасарруф шудани молу мулки давлатӣ, аз ҷумла ба миқдори махсусан калон ва ё аз ҷониби шахс бо истифодаи мақоми хизматӣ содир шудани ин кирдор аҳамиятноки ва муҳимияти масъалаи матраҳшавандаро зиёд мегардонад.

Таҳлили маълумотҳои оморӣ собит менамояд, ки чараёни содиршавии ҷинойтҳои азониҳудкунӣ ва исрофкорӣ тамоюли устувор надошта, он аз тарафи мақомоти ҳифзи ҳуқуқи кишвар соле кам ва соле зиёд ошкор ва ба қайд гирифта мешаванд. Новобаста аз ин, субъектҳои ҷинойтҳои мазкур тарзҳои нави содир намудани ин қабил ҷинойтҳоро коркард намуда, кӯшиш менамоянд, ки аз мақомоти марбута як қадам пеш бошанд.

Чунончӣ, дар давоми 5 соли сипарӣ ҳамагӣ 2557 ҷинойти азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ, аз ҷумла соли 2018 – 492 ҷинойт, соли 2019 – 504 ҷинойт, соли 2020 – 445 ҷинойт, соли 2021 – 561 ҷинойт ва соли 2022 – 555 ҷинойт ошкор ва ба қайд гирифта шудааст.

Ногуфта намонад, ки ғайримақсаднок истифода кардан ва азониҳудкунии маблағҳо метавонанд раванди ноилшавии мақсад ва ҳадафҳои пешгирифтаи давлат, рушди иқтисодию иҷтимоии онро халалдор созад. Новобаста аз таҳия, қабул ва мукамалгардонии қонунҳо дар самти молияи давлатӣ, дар таҳия ва амалигардонии чорабиниҳо ҷиҳати ташаккул ва хароҷоти маблағҳои буҷети давлатӣ дар ҳама сатҳҳо, истифодабарии самараноки маблағҳою амволи давлатӣ ва хариди давлатӣ ҳоло ҳам қонуншиканиҳо ва камбудии зиёди коррупсионӣ, аз ҷумла расонидани зарарҳои молиявӣ, азониҳудкунии маблағу молу мулки давлатӣ ва ғайраҳо ҷой доранд.

Бо ҳамин мақсадҳо бо ирода ва ташаббуси бевоситаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун мақомоти ваколатдор назорати давлатии молиявиро оид ба истифодаи самарабахши маблағҳои давлатӣ ва молу мулки давлатӣ барои таъмини амнияти иқтисодии давлат, бо роҳи огоҳсозӣ, пешгирӣ, ошкорсозӣ, рафъи ҳуқуқвайронкуниҳои коррупсионӣ, фošнамоӣ, таҳқиқ ва тафтишоти пешакии ҷинойтҳои коррупсионӣ, иқтисодии хусусияти коррупсионидошта ва ҷинойтҳои ба андоз алоқаманд, иҷро менамояд.

Итминон дорем, ки натиҷаи таҳқиқоти анҷомдода ҷиҳати таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқии самаранок, баргараф намудани камбудии дар фаъолияти мақомоти тафтишотӣ ва судӣ, инчунин дар амалия ба таври дурусту муназзам татбиқ намудани меъёрҳои ҳуқуқии ҷинойтӣ

истифода гардида, дар маҷмӯъ ба назария ва амалия таъсири мусбӣ хоҳад расонид.

Дар умум, ин омилҳо аз мубрамияти мавзуи таҳқиқоти диссертатсионӣ гувоҳӣ медиҳанд.

Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он.

Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 2 дастурамали илмӣ-амалӣ ва 6 мақолаи илмӣ нашр карда шудаанд, ки 3 адади онҳо дар маҷмӯаҳои тақризишавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расидаанд, ки онҳо фарогирандаи мазмун ва моҳияти диссертатсия мебошанд. Дар интишорот натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои муаллиф инъикоси ҳудро ёфтаанд. Теъдоди маводи ҷопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, мутобиқ мебошад.

I. Дастурамали илми-амалӣ

1. Акмалзода, Н.Н. Дастурамали илми-амалӣ «Оид ба тарзу усули ошкор ва тафтиши пешакии парвандаҳои ҷиноятӣ марбут ба азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ» [Матн] / Бо фармоиши директори Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 19 июни соли 2020, таҳти №03 тасдиқ шудааст.

2. Акмалзода, Н.Н. Дастурамали илми-амалӣ «Оид ба тарзу усули ошкор ва тафтиши пешакии ҷиноятҳои марбут ба гирифтани додани пора ва ришвадиҳии тиҷоратӣ» [Матн] / Бо фармоиши директори Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 19 июни соли 2020, таҳти №03 тасдиқ шудааст.

II. Мақолаҳои, ки дар маҷмӯаҳои тақризишаванда ва тавсиякардаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таърифи расидаанд:

3. Акмалзода, Н.Н. Таърихи инкишофи ҷавобгарии ҷиноятӣ барои азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ дар қонунгузори Тоҷикистон (давраи шӯравӣ) [Матн] / Н.Н. Акмалзода // Маҷмӯаи Академияи ҳуқуқ (маҷмӯаи илмӣ). – 2022. – №4 [44]. – С. 169-174; ISSN 2305-0535.

4. Акмалзода, Н.Н., Шарипов, Т.Ш. Азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ мутобиқи қонунгузори ҷумҳуриҳои пасошӯравӣ [Матн] / Н.Н. Акмалзода, Т.Ш. Шарипов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (маҷмӯаи илмӣ). – 2023. – №12. – С. 238-245; ISSN 2413-5151.

5. Акмалзода, Н.Н. Особенности субъекта присвоения и растраты (на примере республики Таджикистан) [Текст] / Н.Н. Акмалзода // Вопросы российского и международного права (научный журнал). – 2023. – №11. – С. 305-317; ISSN 2223-5129.

III Мақолаҳои илмие, ки дар маҷмӯаҳо ва дигар нашриҳои илмӣ-амалӣ ҷоп шудаанд:

6. Акмалзода, Н.Н. Муқовимат ба коррупсия-омили асосии рушди устувори кишвар тавассути татбиқи чораҳои ҷиноятӣ, маъмурӣ, интизомӣ ва пешгирикунандаи коррупсия [Матн] / Н.Н. Акмалзода // Муқовимат ба коррупсия ҳамчун самти афзалиятнок ва самарабахши рушди соҳаҳои мухталифи кишвар. – Хучанд: «Нури маърифат», 2021. – С. 13-21.

7. Акмалзода, Н.Н. Содир намудани азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ аз ҷониби гурӯҳи шахсон бо маслиҳати пешакӣ [Матн] / Н.Н. Акмалзода // Маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмию назариявӣ бахшида ба 75-солагии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон». – Душанбе: Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, 2023. – С. 348-355.

8. Акмалзода, Н.Н. Азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ мутобиқи қонунгузори давлатҳои пасопӯравӣ [Матн] / Н.Н. Акмалзода // Мизони қонун. – 2024. – №4. – С. 100-106.

Мақолаҳои интишорнамудаи муаллиф дар умум тамоми ҷанбаҳои таҳқиқоти илмӣ, назариявӣ ва амалиро доир ба мавзӯи фаро мегиранд.

Мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо.

Аҳаммияти назариявӣ таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки натиҷаҳои бадастомада низоми донишҳои мавҷударо оид ба масъалаҳои ҷавобгариҳои ҷиноятӣ барои азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ, фарқияти ин ҷиноят аз таркиби дигар ҷиноятҳо ҷамъбааст ва густариш медиҳад. Гузашта аз ин, муқаррароти назариявӣ таҳияшуда ҳангоми таҳқиқоти минбаъдаи масоили ҷавобгариҳои ҷиноятӣ барои азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ аз ҷониби дигар муҳаққиқон истифода шуда метавонад. Ҳамин тавр, аз рӯи натиҷаҳои бадастомада, ба чунин хулосаи асоснок омадан мумкин аст, ки таҳқиқоти мазкур метавонад дар рушди минбаъдаи илми ҳуқуқи ҷиноятӣ ва қонунгузориҳои ҷиноятӣ саҳми сазовор гузошта, дар баробари ин баҳри бартараф намудани норасоии ҷойдоштаи амалияи ҳуқуқтатбиқкунӣ ёри расонад. Аҳаммияти амалии диссертатсия дар он ифода меёбад, ки хулосаву пешниҳодоти дар диссертатсия таҳиянамудаи муаллиф метавонанд оид ба тақмили минбаъдаи қонунгузориҳои ҷиноятӣ дар самти ҳифзи муносибаҳои

моликиятӣ ҳангоми татбиқи м. 245 КҶ ҚТ дар амалияи мақомоти тафтишоти пешакӣ ва суд оид ба ошкор, таҳқиқ ва таснифоти ҷинояти мазкур мавриди истифода қарор дода шаванд.

Маводи таҳқиқоти диссертатсионӣ метавонад дар чараёни таълим дар муассисаҳои олии ҳангоми тадриси фанҳои ҳуқуқшиносӣ – ҳуқуқи ҷиноятӣ, бандубасти ҷиноятҳо ба муқобили моликият, асосҳои илмии бандубасти ҷиноятҳо истифода шавад.

Саҳми довталаб дар иҷрои таҳқиқоти диссертатсионӣ ва ғайра арзёбӣ мегарданд.

Диссертатсияи Акмалзода Нодирхон Носир дар мавзуи «Азониҳудкунӣ ва исрофкорӣ: ҷанбаҳои ҷиноятӣ-ҳуқуқӣ», муҳрама ба ҳисоб рафта, барои илми ҳуқуқи ҷиноятӣ дар самти таъмини амнияти иқтисодии кишвар аҳамияти ҳам назариявӣ ва амалиро доро мебошад.

Навгонии илмии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда ифода мегардад. Таҳқиқоти диссертатсионии мазкур яке аз аввалин таҳқиқот дар доираи илми ҳуқуқи ҷинояти мебошад, ки ба масъалаи азониҳудкунӣ ва исрофкорӣ: ҷанбаҳои ҷиноятӣ-ҳуқуқӣ бахшида шудааст. Дар асоси ҷамъбасти таҳлилу таҳқиқи илмӣ оид ба мавзуи интиҳобнамудааш дар таҳқиқоти диссертатсионӣ, муаллиф ба ҳуҷҷаҳои ниҳойи омада дар рисола пешниҳодҳои судманд оварда шудааст. Масалан:

1. Молу мулкҳои бовар карда супоридашуда ҳангоми азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ ин ашёҳои олами моддӣ ба ҳисоб мераванд, ки аз ҷониби молик ё соҳиби дигар ихтиёрӣ ва бо тартиби тибқи қонун муқарраршуда ба шахси дигар барои анҷом додани ҳаракатҳои муайяни аҳамияти ҳуқуқӣ дошта супорида шудааст. Ин мумкин аст, ҳаракатҳои бошанд, ки бо амалӣ намудани ҳуқуқ ба истифода, соҳибӣ ва баъзан бо ихтиёрдорӣ молу мулкҳои бовар карда супоридашуда алоқаманданд. Ваколатҳои зикршуда нисбати молу мулкҳои ғайр мумкин аст, дар маҷмӯъ ё ба таври алоҳида ҷой дошта бошанд.

2. Аз ҷиҳати ҳуқуқӣ ба расмият даровардани ваколатҳои шахсе, ки ба ӯ молу мулкҳои бовар карда супорида мешавад, барои субъекти азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ эътироф намудан аломати ҳатмӣ ҳисоб намешавад.

3. Ба сифати субъекти азониҳудкунӣ ё исрофкорӣ эътироф намудани танҳо шахсони ҷавобгарии моддидошта доираи ҷавобгарии ҷиноятӣ барои азониҳудкунӣ ё исрофкориро дар доираи муносибатҳои меҳнатӣ маҳдуд месозад. Бинобар ин, субъекти ҷинояти мазкур мумкин аст, шахси алоҳида низ эътироф шавад, ки мутобиқи шартномаҳои ҳуқуқи

гражданин нисбат ба молу мулк аз молик ваколатҳои муайян гирифта бошад. Чунин шахс мумкин аст қарорди ин ё он ташкилот ба ҳисоб нарасад, молу мулк ба ӯ дар асоси шартномаи борқасонӣ, ниғаҳдорӣ, иҷора ва ғайра бовар қарда супорида шуда бошад.

4. Бо дарназардошти муҳимияти масъалаи истифодаи сарфакорона ва мақсадноки қувваи барқ, газҳои табиӣ ва дигар намуди энергия, дар ин асно доктрина ва низоми ҳуқуқи миллии амалкунандаро ҳалдор нақарда, пешниҳод намудани варианти алтернативӣ мувофиқи мақсад мебошад. Аз ҷумла, барои бо роҳи фиреб ва сӯиистифодаи боварӣ ғайриқонунӣ истифода намудани қувваи барқ, газҳои табиӣ, гармӣ ва дигар намуди энергия» ҳамчун қиёсати алоҳида ба муқобили молиқият ҷавобгарӣ пешбинӣ қарда шуда, ин масъала зимни дар таҳрири нав қабул намудани Кодекси қиёсати Ҷумҳурии Тоҷикистон матраҳ қарда шавад.

5. Матни эзоҳи м. 244 ҚҚ ҚТ бо матни забони русии он мувофиқат намекунад. Чунки, дар матн бо забони русӣ ибораҳои «изъятие и (или) обращение» омадааст, ки тарҷумаи тоҷикии он бештар бо «гирифтани (ситонидани) ва (ё) гузаронидани (табдил додан) « мувофиқ мебошад. Аз рӯй пешниҳод мешавад, ки дар қ.1 эзоҳи м. 244 ҚҚ ҚТ ибораҳои «гирифтани ва (ё) ситонидани молу мулки ғайр» бо ибораҳои «гирифтани ва (ё) гузаронидани молу мулки ғайр» иваз қарда шавад, ки ин бештар бо матни он бо забони русӣ мувофиқ мебошад.

6. Барои равшан намудани мафҳуми «молу мулки дар ихтиёрбуда» дар м. 245 ҚҚ ҚТ қалимаҳои «...ё дар ихтиёри ӯ мебошад» бо ибораи «...ё дар ихтиёрдории ташкиливу амриҳӣ ё маъмуриву хоҷагидории ӯ мебошад» иваз қарда шавад.

7. Бо мақсади аз ҳам ҷудо намудани такрорӣ ва ретсидиви қиёсат пешниҳод менамоем, ки қ. 1 м. 18 ҚҚ ҚТ дар таҳрири зерин муқаррар шавад: такрори қиёсат дар вақти гуногун содир намудани ду ё зиёда қиёсатҳои эътироф мешавад, ки дар ҳамагон як модда ё қисми моддаи ҳамагон Кодекс пешбинӣ шуда, барои ҳақ қадоме он шахс маҳкум нашуда бошад, ё танҳо барои қиёсати аз беэҳтиётӣ содиршуда маҳкум гардида бошад. Ҷойгир намудани маҳкумшавӣ барои қиёсатҳои аз беэҳтиётӣ содиршуда дар таърифи такрорӣ аз он бармеояд, ки ретсидиво танҳо қиёсатҳои қасдона ташкил медиҳанд.

8. Бо дарназардошти ҳавфнок будани қиёсатҳо марбут ба тасарруфи молу мулки давлатӣ, ки бештар аз қониби шахс бо истифодаи мақоми хизматӣ содир қарда мешавад, зарурати пурзӯр намудани қазои қиёсатӣ

ба миён омадааст. Аз ҷумла, дар марҳилаи аввал ҷавобгарию ҷиноятӣ барои азониҳудкунӣ ё исрофкорию аз ҷониби шахс бо истифодаи мақоми хизматӣ содиршуда аз қ. 2 ба қ. 3 м. 245 КҶ ҚТ гузаронида шавад.

9. Муқаррароти қ. 4 эзоҳи м. 244 КҶ ҚТ ба принсипи конституционии ҳифзи баробари ҳама шаклҳои моликият муҳолифат менамояд. Бинобар ин, пешниҳод менамоем, ки дар б. «в» қ. 2 м. 245 КҶ ҚТ калимаи «шаҳрванд» бо калимаи «ҷабрдида» иваз карда шавад, зеро ҷунин тағйирот барои ба сифати ҷабрдида эътироф намудани намояндаҳои шахсони ҳуқуқӣ (зимни тасарруфи моликияти давлатӣ ва дастачамбӣ) низ имкон медиҳад.

Дар ин замина бояд дар эзоҳи моддаи 244 КҶ ҚТ дар хусуси муайян намудани андозаи зарари ҷиддии ба моликияти давлатӣ ва дастачамбӣ расонидашаванда тағйирот ворид карда шавад.

Хулосаҳо ва пешниҳодоти таҳқиқот ба воситаи -заминаҳои назариявӣ методологии диссертатсия асоснок гардидаанд. Пеш аз ҳама, эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот ба воситаи муҳолифат надоштани онҳо бо илмҳои ҳуқуқӣ ҷиноятӣ ва мувофиқати методҳои илмӣ истифодашуда бо соҳаи илми криминалогия ва ҳуқуқӣ ҷиноятӣ ифода меёбад.

Диссертатсия кори илмӣ-таҳассусии анҷомёфта буда, аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои ягонагии дохилӣ мебошад. Натиҷа, нуктаҳои навгонӣ ва илмӣ барои ҳимоя пешниҳодшуда метавонанд дар назария, такмили қонунгузорӣ ва раванди таълим ба таври васеъ истифода шаванд, ки онҳо саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд. Бодарназардошти хулосаҳои дар боло овардашуда шӯбаи ҳуқуқӣ давлатӣ бо иштироки намояндагони шӯбаи таърихи давлат ва ҳуқуқӣ бахши ҳуқуқӣ ҷиноятӣ ИФСҶ АМИТ муҳокима ва маъқул доништа шуда қарор мекунад:

1. Диссертатсия Акмалзода Нодирхон Носир дар мавзӯи «Азониҳудкунӣ ва исрофкорӣ: ҷанбаҳои ҷиноятӣ-ҳуқуқӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқӣ ҷиноятӣ ва криминалогия; ҳуқуқӣ иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ ба талаботи банди 31-35 ва 37 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мутобиқат мекунад.

2. Диссертатсияи Акмалзода Нодирхон Носир дар мавзӯи «Азониҳудкунӣ ва исрофкорӣ: ҷанбаҳои ҷиноятӣ-ҳуқуқӣ», ба Шурои диссертатсионии БД.КOA-019-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

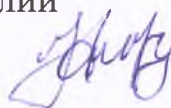
барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.08 – Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ барои ҳимоя пешниҳод карда шавад.

Дар ҷаласа 10 нафар иштирок доштанд.

Натиҷаи овоздиҳӣ: “тарафдор” - 10 нафар, “бетараф” - 0, “муқобил” - 0, суратмаҷлиси №3, аз 02 февралӣ соли 2024.

Раисикунанда,

Мудири шуъбаи ҳуқуқи давлатии
Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи
ба номи А.Баҳоваддинови Академияи миллии
илмҳои Тоҷикистон, д.и.х., профессор,



Иброҳимов С.И.

Котиби ҷаласа



Саидзода М.Ё.

Имзои профессор Иброҳимов С.И. ва Саидзода М.Ё.-ро
тасдиқ мекунам:

И.в. нозири калони ШК ИФСХ АМИТ



Нематова П.

Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 33,
Тел.: + 992 37 221 50 83

02.02.2024